

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по конституционни въпроси

2013/2077(INI)

17.10.2013

СТАНОВИЩЕ

на комисията по конституционни въпроси

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно регулаторната пригодност на ЕС, субсидиарността и пропорционалността – 19-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за 2011 г.
(2013/2077(INI))

Докладчик по становище: Мортен Месерсмит

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по конституционни въпроси приканва водещата комисия по правни въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. посочва, че докато икономическата и финансовата криза призовават за по-добра координация на политиките и за укрепване на правомощията на Съюза в различни области, от съществено значение е също така да се запази ясното разбиране за разделението на правомощията в системата на многостепенно управление на Европейския съюз и да се вземат решения на възможно най-подходящото равнище след провеждане на прозрачен дебат, като се намалява бюрокрацията;
2. подчертава, че европейските институции трябва да спазват принципите на субсидиарност и пропорционалност, предвидени в член 5 от Договора за Европейския съюз и Протокол № 2, които са от общ характер и са задължителни за институциите при прилагането на правомощията на Съюза с изключението на това, че принципът на субсидиарност не се прилага в тези области, които попадат в обхвата на изключителната компетентност на Съюза;
3. предлага да се прецени дали на равнището на ЕС следва да бъдат определени подходящи критерии за оценка на съответствието с принципите на субсидиарност и пропорционалност;
4. отбелязва, че Протокол № 2 предоставя на националните парламенти официалната възможност да консултират законодателя на ЕС за това, дали даден нов законопроект отговаря на проверката за субсидиарност, според която неговите цели могат поради своя мащаб или въздействие да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, отколкото на равнището на държавите членки;
5. посочва изключителното значение на оценките на въздействието като средство за подпомагане на вземането на решения в законодателния процес и подчертава необходимостта в този контекст да се обърне необходимото внимание на въпросите, свързани със субсидиарността и пропорционалността;
6. приветства засиленото участие на националните парламенти в европейския законодателен процес и отбелязва, че националните парламенти на държавите членки проявяват все по-голям интерес към правилното прилагане на тези принципи от страна на институциите на Съюза. Това се разкрива от факта, че през 2011 г. Европейският парламент получи 77 мотивирани становища, в които се твърди, че даден проект на законодателен акт не спазва принципа на субсидиарност, и 523 други документа относно същността на даден законопроект, докато за 2010 г. съответният брой беше 41 и 299; изразява готовността си да продължи и да засили сътрудничеството и междупарламентарния диалог с националните парламенти;
7. подчертава категорично значението на парламентарния контрол от страна както на Европейския парламент, така и на националните парламенти; препоръчва да се предостави солидна помощ на националните парламенти, за да могат те да изпълняват своите задачи, свързани с контрола; предлага да се предоставят насоки

на националните парламенти, които да им помогнат при извършване на оценката на съответствието с принципа на субсидиарност;

8. подчертава, че в съответствие с член 263 от ДФЕС Съдът на Европейския съюз е компетентен да разглежда законосъобразността на законодателните актове по отношение на спазването на принципа на субсидиарност и че този принцип представлява политическа насока за упражняването на правомощията на равнището на Съюза;
9. посочва, от друга страна, че по силата на Договорите Съдът на Европейския съюз има компетентност на основание „нарушаване на Договорите или на всякаква правна норма, свързана с тяхното изпълнение“ и че съгласно Договора за Европейския съюз принципите на субсидиарност и пропорционалност спадат към тези правила; отбелязва, че следователно съдебният контрол по отношение на действителността на актове на Съюза наистина обхваща и спазването на тези принципи;
10. подчертава, че в своето решение от 12 май 2011 г. по дело Люксембург/Европейски парламент и Съвет (С-176/09) Съдът посочва, че принципът на пропорционалност „изисква мерките, установени с разпоредба на правото на Съюза, да бъдат в състояние да осъществят легитимните цели, преследвани от съответната правна уредба, и да не надхвърлят необходимото за тяхното постигане“ и че „в области, в които законодателят на Съюза разполага с широки нормотворчески компетенции“, законосъобразността на приетата мярка в този контекст може да бъде нарушена само ако мярката очевидно е нецелесъобразна по отношение на целта, която компетентните институции искат да постигнат, макар че европейският законодател въпреки всичко „е длъжен да основе своя избор на обективни критерии“ и при оценката на тежестите, свързани с различни възможни мерки, „трябва да анализира дали с оглед на преследваните цели възприетата мярка може да оправдае негативните, дори значителни за някои оператори икономически последици“;
11. отбелязва, че принципът на субсидиарност, както е формулиран в Договорите, позволява да се предприеме действие на Съюза в областите, които не попадат в неговата изключителна компетентност, само „в случай и доколкото целите на предвиденото действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки както на централно, така и на регионално и местно равнище, а поради обхвата или последиците от предвиденото действие могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза“, докато принципът на пропорционалност изисква съдържанието и формата на действието на Съюза да не надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договорите; изтъква, че субсидиарността и пропорционалността са тясно свързани помежду си, но са и различни: докато субсидиарността се отнася до целесъобразността на действието на Съюза в областите, които не са от изключителната компетентност на ЕС, пропорционалността се отнася до съгласуваността между използваните от законодателя средства и преследваните от него цели и действия като общо правило относно упражняване на правомощията на Съюза; отбелязва, че разглеждането на пропорционалността на даден проект за законодателен акт трябва логически да се извършва след оценката на неговата субсидиарност, като същевременно контролът

на субсидиарността не би бил достатъчно ефективен без извършването на проверка на пропорционалността;

12. отбелязва, че Комисията получи само малък брой парламентарни въпроси (32 от общо над 12 000) през 2011 г. по въпроси, свързани със спазването на принципите на субсидиарност и пропорционалност;
13. подчертава факта, че през 2011 г. Комисията получи 64 мотивирани становища по смисъла на Протокол (№ 2) относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, което представлява значително увеличение в сравнение с 2010 г.; отбелязва обаче, че тези 64 мотивирани становища представляват едва 10 % от общо 622 становища, изпратени през 2011 г. от националните парламенти до Комисията в условията на въпросния политически диалог; обръща внимание и на факта, че нито едно предложение на Комисията не получи достатъчен брой мотивирани становища, за да може да се задейства механизмът за контрол на субсидиарността (процедурата „жълт картон“ или процедурата „оранжев картон“) съгласно протокола; отбелязва обаче, че на 22 май 2012 г. за първи път е показан „жълт картон“ на предложение на Комисията (предложението за регламент на Съвета относно упражняването на правото на предприемане на колективни действия в контекста на свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, т.е. предложението за Регламент „Монти II“); подчертава, че Комисията оттегли предложението не защото счете, че е нарушен принципът на субсидиарност, а защото установи, че предложението трудно би могло да събере достатъчно политическата подкрепа в Парламента и Съвета, за да се гарантира неговото приемане;
14. счита, че механизмът за контрол на принципа на субсидиарност трябва да се разработи и използва като важен инструмент за сътрудничество между европейските и националните институции; отбелязва със задоволство, че този инструмент се използва в практиката като средство за комуникация и диалог за сътрудничество между различните институционални равнища на многостепенната европейска система;
15. отбелязва с безпокойство, че в някои мотивирани становища на национални парламенти се подчертава фактът, че в редица законодателни предложения на Комисията обосновката на субсидиарността е недостатъчна или не съществува;
16. препоръчва да се разследват причините за това, защо са внесени толкова малко на брой официални мотивирани становища от националните парламенти, и да се определи дали това се дължи на факта, че принципът на субсидиарност се спазва от всички страни или на факта, че националните парламенти не могат да приложат този принцип поради липса на ресурси или поради кратките срокове; счита, че е желателно Комисията да извърши анализ;
17. подчертава необходимостта от това, европейските институции да предоставят възможност на националните парламенти да извършват контрол върху законодателните предложения, като се гарантира, че Комисията предоставя подробни и изчерпателни основания за своите законодателни решения относно субсидиарността и пропорционалността в съответствие с член 5 от Протокол № 2

към Договора за функционирането на Европейския съюз;

18. отбелязва също във връзка с това, че настоящата времева рамка за извършване на проверки на субсидиарността и пропорционалността от страна на националните парламенти често е считана за недостатъчна;
19. подчертава факта, че европейските институции са отговорни за гарантиране на ясно и лесно разбираемо законодателство, което не създава никакви ненужни административни тежести за гражданите и предприятията;
20. отбелязва, че в контекста на увеличаването на демократичната легитимност механизмът за ранно предупреждение следва да бъде обект на особено внимание.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	14.10.2013
Резултат от окончателното гласуване	+: 24 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Søren Bo Søndergaard, Rafał Trzaskowski, Luis Yáñez-Barnuevo García
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Elmar Brok, David Campbell Bannerman, Dimitrios Droutsas, Isabelle Durant, Andrej Plenković
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Edward McMillan-Scott, Catherine Trautmann